

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

✓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๗๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.
- (๓) ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแนบบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น
- (๔) สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๓๑๑/๔๙๒ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ * ไม่อยู่ในปก,

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ที่ตรวจพิจารณาแล้ว ไปปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ประกอบกับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง และกรมสรรพากร) และกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง) แล้ว ขอเรียนว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมทั้งมีความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. ตัดร่างเดิมมาตรา ๓ กรณีมิให้นำพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับแก่การจัดตั้งและการดำเนินงานของกองทุน ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

๒. คงร่างเดิมมาตรา ๔ โดยมีได้แก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนที่เห็นว่า การกำหนดมิให้กองทุนถือปฏิบัติ ตามกฎหมายใด ควรมีเหตุผลความจำเป็นในการยกเว้น โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลความจำเป็นที่ต้องกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวไว้ เนื่องจากในการบริหารจัดการกองทุนต้องมีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ จึงได้กำหนดบทบัญญัติยกเว้นให้ในกรณีที่มิชอบด้วยกฎหมายใด ยกเว้นมิให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ให้ถือว่าเป็นการยกเว้นมิให้กองทุน ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย เพื่อให้กองทุนได้รับการยกเว้นเหมือนกับส่วนราชการที่ไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติในบางกรณี เช่น การได้รับยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือการได้รับยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ร่างมาตรา ๓)

๓. แก้ไขบทนิยามตามร่างเดิมมาตรา ๕ ดังนี้

๓.๑ เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถานศึกษา” และคำว่า “การฝึกอบรม”

๓.๒ แก้ไขบทนิยาม คำว่า “ค่าเล่าเรียน” และคำว่า “ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา” เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเด็กปฐมวัยด้วย (ร่างมาตรา ๔)

๔. คงร่างเดิมมาตรา ๘ (๒) โดยมีได้แก้ไขตามความเห็นของสำนักงบประมาณ ที่เห็นว่า การกำหนดให้รัฐบาลจัดสรรเงินทุนประเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาทเป็นการกำหนดที่ไม่สอดคล้องกับหลักการและวิธีการจัดหางบประมาณรายจ่ายประจำปี และวินัยการคลังของประเทศ ซึ่งการจัดหางบประมาณจะต้องพิจารณาถึงเป้าหมาย ประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุน ตลอดจนฐานะทางการเงินของประเทศ โดยต้องผ่านกระบวนการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติในแต่ละปีงบประมาณ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ทุนประเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาทตาม (๒) นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอขอจัดตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนแล้ว เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ ด้วยเหตุนี้ หากคณะรัฐมนตรีประสงค์จะเปลี่ยนแปลงมติดังกล่าวอย่างใดแล้ว สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติในเรื่องนี้ให้ชัดเจนต่อไป

สำหรับกรณีตามร่างเดิมมาตรา ๘ วรรคสอง นั้น ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้ในการจัดสรรเงินของรัฐบาล นอกจากจะต้องคำนึงถึงฐานะทางการเงินของประเทศแล้ว ให้คำนึงถึงความจำเป็นในการใช้เงินและขีดความสามารถในการใช้จ่ายเงินของกองทุนประกอบด้วย เพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ ส่วนกรณีที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ มีความเห็นว่า การกำหนดแหล่งที่มาของเงินกองทุนควรให้กองทุนเสนอขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามความจำเป็นตามแผนการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณและเป็นไปตามกำลังเงินของแผ่นดิน นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดให้รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้า คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นคณะกรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้น

ตามมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญฯ เพื่อดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้มีการศึกษาวิจัยและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน โดยพิจารณาแล้วว่าเป็นจำนวนที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งหากแก้ไขตามที่หน่วยงานเสนอมา จะทำให้ขาดความชัดเจนและไม่อาจแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศตามที่รัฐธรรมนูญฯ บัญญัติไว้ได้ นอกจากนี้ อาจส่งผลให้การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของส่วนราชการบางแห่งเท่านั้น ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ได้แนบคำชี้แจงของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๔) มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว (ร่างมาตรา ๗)

๕. คงร่างเดิมมาตรา ๙ โดยมีได้แก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่เห็นว่า คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ว่าการเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร ไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร จึงเห็นควรกำหนดแต่เพียงว่าผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี โดยให้เป็นไปตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ผู้แทนกระทรวงการคลังได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ประเด็นที่กระทรวงการคลังยังคงมีข้อสังเกตอยู่นั้น เป็นประเด็นกรณีการใช้ถ้อยคำที่ว่าในการหักค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายให้กรมสรรพากรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาประกอบด้วย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นหลักการสำคัญในการตรากฎและกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญฯ กำหนดอยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

๖. แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๑๗ โดยกำหนดประเภทของเงินที่ผู้รับทุนได้รับมาจากกองทุนที่ให้ถือว่าเป็นเงินรางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการตามประมวลรัษฎากรอันเป็นเงินได้พึงประเมินที่ไม่ต้องเสียภาษี เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ต้องเป็นเงินที่ได้รับมาเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ค่าครองชีพ และทุนเพื่อการฝึกอบรม ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๑๖)

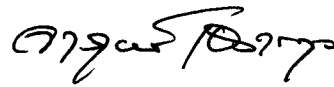
๗. คงร่างเดิมมาตรา ๔๖ โดยมีได้แก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนที่เห็นว่า ควรกำหนดให้กองทุนเข้าสู่กระบวนการประเมินผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งกำหนดให้มีระบบการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนและยกระดับการบริหารจัดการของทุนหมุนเวียนให้เข้าสู่มาตรฐานสากล โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีระบบประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนขึ้นเป็นการเฉพาะ เพราะต้องการให้มีระบบการประเมินที่มีประสิทธิภาพ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งสมควรเชื่อถือได้ เป็นผู้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฯ อีกทั้งยังเป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติ

การบริหารทุนหมุนเวียนฯ ที่กำหนดให้ไม่ต้องนำระบบการประเมินมาใช้กับกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้ว (ร่างมาตรา ๔๕)

ทั้งนี้ รายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) (๒) และ (๓) และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับผลการพิจารณา เอกสารตาม (๒) และ (๓) จะเป็นเอกสารที่ต้องจัดส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป สำหรับหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้น คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ จะเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงภายในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวณ เสงตระกูล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๔๒๙ (นางสาวกิริภัทรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๐ ๗๖๕๙

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th